

Όροι σύμβασης για ανθρώπινη εποπτεία που αποδεικνύεται

Υπόδειγμα συμπληρωματικών όρων για την προμήθεια συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης (TN) από φορείς του δημοσίου

ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ

Για	φορείς του δημοσίου που προμηθεύονται συστήματα TN
Περιέχει	9 όρους, κριτήριο ανάθεσης, σημεία για τη νομική υπηρεσία
Βάση	τις Τυποποιημένες Συμβατικές Ρήτρες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Παράρτημα ΣΤ) ή τον ν. 4412/2016
Μορφή	Word και PDF, άδεια CC BY 4.0

Τι είναι και τι λύνει

Κάθε σύστημα τεχνητής νοημοσύνης (TN) που στηρίζει αποφάσεις του δημοσίου συνοδεύεται σήμερα από την ίδια διαβεβαίωση: ένας άνθρωπος ελέγχει το αποτέλεσμα πριν γίνει οτιδήποτε. Το αν ο έλεγχος αυτός πιάνει πραγματικά τα λάθη του συστήματος σπάνια ελέγχεται.

Οι Τυποποιημένες Συμβατικές Ρήτρες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημόσια προμήθεια TN υψηλού κινδύνου («ΤΣΡ-TN υψηλού κινδύνου», έκδοση Φεβρουαρίου 2025, διαθέσιμες και στα ελληνικά) ζητούν από τον προμηθευτή το σύστημα να είναι σχεδιασμένο ώστε να μπορεί να εποπτεύεται αποτελεσματικά (άρθρο 7). Τα πρόσθετα μέτρα που θα ζητήσει ο δημόσιος οργανισμός τα αφήνουν σε ένα κενό παράρτημα, το Παράρτημα ΣΤ. Ζητούν δοκιμή του συστήματος πριν από την παράδοση και στοιχεία που αποδεικνύουν τη συμμόρφωση. Δεν ζητούν όμως μέτρηση του αν οι άνθρωποι που εποπτεύουν εντοπίζουν στην πράξη τα λάθη του συστήματος, και δεν περιέχουν όρους παραλαβής.

Το υπόδειγμα αυτό συμπληρώνει αυτό το κενό. Περιέχει όρους που ζητούν τρία πράγματα:

- Μια οθόνη ελέγχου που δεν κάνει την έγκριση τον εύκολο δρόμο.**
- Μια μετρημένη δοκιμή πριν από την παραλαβή:** πόσα από τα γνωστά λάθη που τοποθετούνται ανάμεσα στις πραγματικές υποθέσεις εντοπίζουν οι εποπτεύοντες, με όριο που ορίζει ο φορέας εκ των προτέρων.
- Επανάληψη της δοκιμής** μετά από κάθε ουσιώδη αλλαγή, με προστασία των εργαζομένων που εποπτεύουν.

Πώς χρησιμοποιείται

- **Με τις ΤΣΡ-ΤΝ:** οι Όροι 1 έως 9 μπαίνουν στο Παράρτημα ΣΤ («Μέτρα για τη διασφάλιση της ανθρώπινης εποπτείας») και ενεργοποιείται ο προαιρετικός όρος του άρθρου 7 που παραπέμπει σε αυτό. Ο Όρος 4 συμπληρώνει τη δοκιμή πριν από την παράδοση που ήδη προβλέπουν οι ΤΣΡ-ΤΝ (άρθρο 2), η οποία γίνεται «βάσει προκαθορισμένων δεικτών μέτρησης και πιθανολογικών ορίων».
- **Χωρίς τις ΤΣΡ-ΤΝ:** οι όροι μπαίνουν στα έγγραφα της σύμβασης ως εξής:
 - Οι Όροι 1 έως 3 ως τεχνικές προδιαγραφές με τη μορφή επιδόσεων ή λειτουργικών απαιτήσεων (άρθρο 54 παρ. 3 περ. α' ν. 4412/2016).
 - Οι Όροι 4 έως 9 ως ειδικοί όροι εκτέλεσης της σύμβασης (άρθρο 130 παρ. 2 ν. 4412/2016), που επισημαίνονται στην προκήρυξη ή στα έγγραφα της σύμβασης.
- **Προαιρετικά:** η Ενότητα Γ δίνει ένα κριτήριο ανάθεσης για διαγωνισμούς με βέλτιστη σχέση ποιότητας τιμής (άρθρο 86 παρ. 2 ν. 4412/2016).

Μπορεί να ζητηθεί από τώρα, με τη σύμβαση. Οι υποχρεώσεις ανθρώπινης εποπτείας του Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) 2024/1689 για την ΤΝ (άρθρα 14 και 26) αφορούν μόνο τα συστήματα υψηλού κινδύνου. Για τα συστήματα που χρησιμοποιούνται σε ευαίσθητους τομείς, όπως η πρόσβαση σε βασικές δημόσιες υπηρεσίες και παροχές, η απασχόληση, η εκπαίδευση και η επιβολή του νόμου (Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού), οι υποχρεώσεις αυτές ισχύουν από τις 2 Δεκεμβρίου 2027. Για την ΤΝ σε προϊόντα που ρυθμίζει η νομοθεσία της ΕΕ για τα προϊόντα του τμήματος Α του Παραρτήματος Ι, όπως τα παιχνίδια ή τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα, όταν η ΤΝ είναι η ίδια το προϊόν ή ένα μέρος του που προστατεύει την υγεία και την ασφάλεια, και το προϊόν πρέπει να ελεγχθεί από τρίτο μέρος για λόγους υγείας και ασφάλειας, ισχύουν από τις 2 Αυγούστου 2028. Τις ημερομηνίες αυτές όρισε ο Κανονισμός (ΕΕ) 2026/1744, που τροποποίησε τον Κανονισμό για την ΤΝ. Μέχρι τότε, και για κάθε σύστημα που δεν είναι υψηλού κινδύνου, τα μέτρα αυτά δεν τα επιβάλλει ο νόμος: μπορεί όμως να τα ζητήσει ο φορέας με τους όρους της σύμβασης. Οι απλουστευμένες ΤΣΡ-ΤΝ, για συστήματα που δεν είναι υψηλού κινδύνου, έχουν άρθρο 7 με το ίδιο περιεχόμενο και το ίδιο κενό Παράρτημα ΣΤ.

Δεν αποτελεί νομική συμβουλή. Πριν ενσωματωθούν σε διακήρυξη, οι όροι ελέγχονται από τη νομική υπηρεσία του φορέα. Η Ενότητα Δ συγκεντρώνει τα σημεία που χρειάζονται ιδιαίτερη προσοχή.

Α. Ορισμοί

Στους παρόντες όρους:

- **Σύστημα:** το σύστημα ΤΝ που προμηθεύεται ο φορέας, όπως περιγράφεται στη σύμβαση.
- **Ανάδοχος:** ο οικονομικός φορέας που εκτελεί τη σύμβαση. Στις ΤΣΡ-ΤΝ αντιστοιχεί στον «προμηθευτή».
- **Εποπτεύοντες:** τα φυσικά πρόσωπα στα οποία ο φορέας αναθέτει την ανθρώπινη εποπτεία του Συστήματος, δηλαδή όσοι ελέγχουν, εγκρίνουν, τροποποιούν ή απορρίπτουν τα στοιχεία εξόδου του.
- **Οθόνη ελέγχου:** η διεπαφή μέσω της οποίας οι Εποπτεύοντες βλέπουν τα στοιχεία εξόδου του Συστήματος και αποφασίζουν γι' αυτά.
- **Υπόθεση ελέγχου:** μια πραγματική υπόθεση που περνά από την Οθόνη ελέγχου.

- **Δοκιμαστική υπόθεση:** υπόθεση που κατασκευάζει ο φορέας ή ανεξάρτητος τρίτος, και της οποίας το στοιχείο εξόδου περιέχει ένα γνωστό, τεκμηριωμένο σφάλμα. Εμφανίζεται στην Οθόνη ελέγχου όπως μια Υπόθεση ελέγχου και δεν παράγει κανένα αποτέλεσμα έξω από τη δοκιμή.
- **Εντοπισμός:** μια Δοκιμαστική υπόθεση εντοπίζεται όταν ο Εποπτεύων την απορρίπτει, ή τη διορθώνει ώστε να αφαιρεθεί το σφάλμα, ή την παραπέμπει για το συγκεκριμένο σφάλμα. Δεν εντοπίζεται όταν εγκρίνεται με το σφάλμα.
- **Ποσοστό εντοπισμού:** ο λόγος των Δοκιμαστικών υποθέσεων που εντοπίστηκαν προς όσες τοποθετήθηκαν.
- **Όριο αποδοχής:** το ελάχιστο Ποσοστό εντοπισμού που ορίζει ο φορέας γραπτώς πριν από την έναρξη της δοκιμής (Όρος 4).
- **Δοκιμή εποπτείας:** η διαδικασία του Όρου 4.

B. Όροι

Όρος 1. Δυνατότητα δοκιμής

1.1. Το Σύστημα επιτρέπει στον φορέα, ή σε τρίτο που ορίζει ο φορέας, να εισάγει Δοκιμαστικές υποθέσεις στη ροή εργασίας των Εποπτευόντων. Στην Οθόνη ελέγχου δεν διακρίνονται από τις Υποθέσεις ελέγχου.

1.2. Κάθε Δοκιμαστική υπόθεση σημαίνεται ως δοκιμαστική σε πεδίο που δεν εμφανίζεται στους Εποπτευόντες. Το Σύστημα διασφαλίζει ότι καμία απόφαση για Δοκιμαστική υπόθεση δεν παράγει αποτέλεσμα για πολίτη, επιχείρηση ή άλλο σύστημα.

1.3. Για κάθε Δοκιμαστική υπόθεση το Σύστημα καταγράφει και εξαγει, σε μορφή που ορίζεται στη σύμβαση [ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΤΑΙ, για παράδειγμα αρχείο υπολογιστικού φύλλου]:

- τον κωδικό της υπόθεσης·
- την απόφαση (έγκριση, τροποποίηση, απόρριψη, παραπομπή)·
- τις αλλαγές που έγιναν στο στοιχείο εξόδου και την αιτιολογία, εφόσον δόθηκε·
- τη χρονική στιγμή εμφάνισης και απόφασης·
- το πλήθος των υποθέσεων σε αναμονή εκείνη τη στιγμή.

Η εξαγωγή δεν περιέχει ονόματα ή άλλα αναγνωριστικά Εποπτευόντων.

1.4. Ο Ανάδοχος δεν έχει πρόσβαση στη λίστα των Δοκιμαστικών υποθέσεων ούτε στο χρονοδιάγραμμα της Δοκιμής εποπτείας, εκτός αν ο φορέας του αναθέσει γραπτώς τη διεξαγωγή της.

Όρος 2. Η διαφωνία δεν κοστίζει περισσότερο από τη συμφωνία

2.1. Στην Οθόνη ελέγχου, η απόρριψη, η τροποποίηση ή η παραπομπή ενός στοιχείου εξόδου δεν απαιτεί περισσότερες ενέργειες από την έγκρισή του. Ως ενέργειες μετρώνται τα κλικ, τα υποχρεωτικά πεδία και τα βήματα επιβεβαίωσης.

2.2. Η αιτιολογία απόρριψης είναι προαιρετική ή μπορεί να συμπληρωθεί αργότερα, εκτός αν ο φορέας ορίσει διαφορετικά στη σύμβαση.

2.3. Για αποφάσεις που αφορούν φυσικά πρόσωπα, η Οθόνη ελέγχου δεν προσφέρει μαζική έγκριση πολλών υποθέσεων με μία ενέργεια.

2.4. Η συμμόρφωση με τον Όρο 2 ελέγχεται κατά την παραλαβή με καταμέτρηση των ενεργειών για μια έγκριση και για μια απόρριψη της ίδιας υπόθεσης.

Όρος 3. Ό,τι χρειάζεται για να διαφωνήσει κανείς

3.1. Η Οθόνη ελέγχου εμφανίζει, μαζί με το στοιχείο εξόδου, τα δεδομένα εισόδου στα οποία αυτό βασίστηκε και που ορίζει ο φορέας [ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΤΑΙ: ποια έγγραφα ή πεδία της υπόθεσης πρέπει να είναι ορατά]. Ο Εποπτεύων μπορεί να ελέγξει το στοιχείο εξόδου χωρίς να ανοίξει άλλο σύστημα.

3.2. Όταν το Σύστημα παράγει ένδειξη βεβαιότητας ή εξήγηση, οι οδηγίες χρήσης περιγράφουν τι σημαίνει και πόσο αξιόπιστη είναι, με βάση τις δοκιμές του Αναδόχου.

Όρος 4. Δοκιμή εποπτείας πριν από την οριστική παραλαβή

4.1. Πριν από την οριστική παραλαβή του Συστήματος διεξάγεται Δοκιμή εποπτείας στο περιβάλλον του φορέα, με τους Εποπτεύοντες που θα χρησιμοποιούν το Σύστημα και υπό τις κανονικές συνθήκες εργασίας τους.

4.2. Πριν από την έναρξη της δοκιμής, ο φορέας καταγράφει και υπογράφει:

- το Όριο αποδοχής·
- τις κατηγορίες σφαλμάτων που θα δοκιμαστούν·
- το πλήθος των Δοκιμαστικών υποθέσεων και τη διάρκεια της δοκιμής·
- το τι θα γίνει αν το Όριο δεν επιτευχθεί.

Το Όριο δεν αλλάζει μετά την έναρξη της δοκιμής.

4.3. Οι Δοκιμαστικές υποθέσεις σχεδιάζονται από τον φορέα ή από ανεξάρτητο τρίτο. Περιλαμβάνουν σφάλματα τόσο στο κύριο σημείο του στοιχείου εξόδου όσο και σε δευτερεύουσες λεπτομέρειες. Αποτελούν μικρό μέρος της συνολικής ροής [ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΤΑΙ: ενδεικτικά όχι πάνω από 5%], ώστε να μη μεταβάλλουν τον φόρτο εργασίας.

4.4. Τα αποτελέσματα αναφέρονται ως εξής:

- Όταν υπάρχουν τουλάχιστον 30 Δοκιμαστικές υποθέσεις, ως Ποσοστό εντοπισμού με διάστημα εμπιστοσύνης 95%. Η αναφορά λέει αν το διάστημα βρίσκεται ολόκληρο πάνω, ολόκληρο κάτω ή εκατέρωθεν του Ορίου αποδοχής.
- Όταν είναι λιγότερες, ως απλή καταμέτρηση («7 από 12»).

4.5. Αν το Όριο αποδοχής επιτευχθεί, η Δοκιμή εποπτείας θεωρείται επιτυχής.

4.6. Αν δεν επιτευχθεί, ο φορέας και ο Ανάδοχος εξετάζουν τις συνθήκες υπό τις οποίες χάθηκαν τα σφάλματα: τον φόρτο, τον χρόνο ανά απόφαση, τη θέση του σφάλματος και τις πληροφορίες στην οθόνη.

- Ο Ανάδοχος διορθώνει, εντός [ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΤΑΙ] ημερών, όσα αίτια αφορούν το Σύστημα ή την Οθόνη ελέγχου, και η δοκιμή επαναλαμβάνεται.
- Αίτια που αφορούν την οργάνωση του φορέα, όπως ο αριθμός των Εποπτευόντων ή ο χρόνος που διαθέτουν, αντιμετωπίζονται από τον φορέα και δεν βαρύνουν τον Ανάδοχο.

4.7. Η Έκθεση της Δοκιμής εποπτείας αποτελεί χωριστό παραδοτέο. Υποβάλλεται στην επιτροπή παραλαβής μετά τη λήξη της δοκιμής, και η οριστική παραλαβή του Συστήματος προϋποθέτει την αποδοχή της.

Όρος 5. Μετρήσεις φόρτου

5.1. Το Σύστημα καταγράφει και διαθέτει στον φορέα, σε συγκεντρωτική μορφή χωρίς αναγνωριστικά Εποπτευόντων:

- το πλήθος των υποθέσεων σε αναμονή·
- τον διάμεσο χρόνο ανά απόφαση·
- το ποσοστό των στοιχείων εξόδου που εγκρίνονται χωρίς αλλαγή, ανά εβδομάδα.

5.2. Οι οδηγίες χρήσης αναφέρουν τον χρόνο που απαιτεί ένας προσεκτικός έλεγχος μιας τυπικής και μιας δύσκολης υπόθεσης, όπως μετρήθηκε στη Δοκιμή εποπτείας.

Όρος 6. Επανάληψη

6.1. Η Δοκιμή εποπτείας επαναλαμβάνεται:

- τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο κατά τη διάρκεια της σύμβασης·
- μετά από κάθε ουσιώδη αλλαγή του Συστήματος ή της Οθόνης ελέγχου, όπως αλλαγή μοντέλου ή αλλαγή του τρόπου παρουσίασης των στοιχείων εξόδου.

6.2. Ο Ανάδοχος ενημερώνει τον φορέα γραπτώς πριν από κάθε τέτοια αλλαγή.

Όρος 7. Προστασία των Εποπτευόντων

7.1. Ο φορέας ενημερώνει τους Εποπτευόντες, πριν από την πρώτη δοκιμή, ότι γίνονται δοκιμές με Δοκιμαστικές υποθέσεις. Δεν τους ενημερώνει για το πότε γίνονται.

7.2. Τα αποτελέσματα αφορούν το Σύστημα, την Οθόνη ελέγχου και τις συνθήκες εργασίας. Δεν αξιολογούν πρόσωπα. Δεν χρησιμοποιούνται για πειθαρχικούς σκοπούς και δεν καταχωρίζονται σε ατομικό φάκελο.

7.3. Εξάγονται μόνο οι αποφάσεις για Δοκιμαστικές υποθέσεις (Όρος 1.3). Διατηρούνται μόνο όσο χρειάζεται για την Έκθεση και διαγράφονται έως [ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΤΑΙ], σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679.

Όρος 8. Τεκμηρίωση

8.1. Οι οδηγίες χρήσης του Συστήματος περιγράφουν:

- τα μέτρα ανθρώπινης εποπτείας·
- τις συνθήκες υπό τις οποίες δοκιμάστηκαν·
- το αποτέλεσμα της τελευταίας Δοκιμής εποπτείας.

Αυτό συμπληρώνει όσα ζητά το άρθρο 13 παρ. 3 περ. δ' του Κανονισμού για την ΤΝ.

8.2. Ο Ανάδοχος παρέχει στον φορέα τα στοιχεία του Συστήματος που χρειάζεται για τη δήλωσή του στο Μητρώο του άρθρου 21 ν. 5321/2026, ιδίως για το είδος των αποφάσεων στις οποίες συμμετέχει το Σύστημα και για τα μέτρα ασφαλούς λειτουργίας του (παρ. 3 περ. στ' και θ'). Όταν απαιτείται, τα παρέχει και για την εκτίμηση επιπτώσεων στα θεμελιώδη δικαιώματα του άρθρου 27 του Κανονισμού, που περιλαμβάνει περιγραφή των μέτρων ανθρώπινης εποπτείας.

Όρος 9. Ανεξαρτησία

9.1. Τη Δοκιμή εποπτείας τη σχεδιάζει και τη διεξάγει ο φορέας ή ανεξάρτητος τρίτος που ορίζει ο φορέας. Ο Ανάδοχος δεν αξιολογεί ο ίδιος την εποπτεία του Συστήματος που παρέδωσε.

9.2. Ο Ανάδοχος συνεργάζεται στη δοκιμή, κυρίως στην εισαγωγή των Δοκιμαστικών υποθέσεων και στην εξαγωγή των αποτελεσμάτων, χωρίς επιπλέον αμοιβή.

Γ. Προαιρετικό κριτήριο ανάθεσης

Για διαγωνισμούς με βέλτιστη σχέση ποιότητας τιμής (άρθρο 86 παρ. 2 ν. 4412/2016):

Κριτήριο [X]: Εποπτεία που αποδεικνύεται (συντελεστής βαρύτητας [ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΤΑΙ])

Αξιολογείται η τεκμηρίωση του προσφέροντος για:

- (α) τον αριθμό ενεργειών για έγκριση και για απόρριψη στην Οθόνη ελέγχου, με στιγμιότυπα της ροής·
- (β) τον τρόπο με τον οποίο το Σύστημα υποστηρίζει τις Δοκιμαστικές υποθέσεις του Όρου 1·
- (γ) αποτελέσματα προηγούμενης δοκιμής με γνωστά σφάλματα σε ανάλογη εγκατάσταση, εφόσον υπάρχουν.

Οι ισχυρισμοί (α) και (β) επαληθεύονται σε επίδειξη πριν από την κατακύρωση.

Το άρθρο 86 παρ. 9 ζητά τα κριτήρια ανάθεσης να συνοδεύονται από προδιαγραφές που επιτρέπουν την αποτελεσματική επαλήθευση των πληροφοριών των προσφερόντων. Γι' αυτό το κριτήριο ζητά μετρήσιμα στοιχεία και επίδειξη, όχι δηλώσεις.

Δ. Σημεία για τη νομική υπηρεσία του φορέα

- **Αυτοδίκαιη παραλαβή.** Το άρθρο 219 παρ. 5 ν. 4412/2016 θεωρεί ότι η παραλαβή υπηρεσιών έχει συντελεστεί αυτοδίκαια, αν περάσουν περισσότερες από 30 ημέρες από την υποβολή ενός παραδοτέου χωρίς να εκδοθεί πρωτόκολλο παραλαβής ή πρωτόκολλο με παρατηρήσεις.
 - Γι' αυτό ο Όρος 4.7 κάνει την Έκθεση της Δοκιμής εποπτείας χωριστό παραδοτέο, που υποβάλλεται μετά τη λήξη της δοκιμής.
 - Το χρονοδιάγραμμα της σύμβασης πρέπει να προβλέπει τη διάρκεια της δοκιμής πριν από την υποβολή του παραδοτέου.
 - Για προμήθειες, η παραλαβή με «πρακτική δοκιμασία» προβλέπεται στο άρθρο 208 παρ. 2.
- **Σύνδεση με το αντικείμενο.** Οι ειδικοί όροι εκτέλεσης πρέπει να συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και να επισημαίνονται στην προκήρυξη ή στα έγγραφα της σύμβασης (άρθρο 130 παρ. 2). Η σύνδεση εδώ είναι άμεση: η εποπτεία είναι λειτουργία του Συστήματος που προμηθεύεται ο φορέας.
- **Προστασία δεδομένων και εργαζόμενοι.** Η δοκιμή αφορά ανθρώπους στην εργασία τους. Ο Όρος 7 περιορίζει τα δεδομένα στις αποφάσεις για Δοκιμαστικές υποθέσεις, χωρίς ονόματα. Η νομική υπηρεσία ελέγχει:
 - την ανάγκη εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων·
 - τυχόν υποχρεώσεις ενημέρωσης ή διαβούλευσης με το προσωπικό.
- **Τι εγγυάται ο Ανάδοχος και τι όχι.** Ο Ανάδοχος εγγυάται ένα Σύστημα και μια Οθόνη ελέγχου που επιτρέπουν την αποτελεσματική εποπτεία και τη δοκιμή της. Το αν οι Εποπτεύοντες έχουν αρκετό χρόνο και υποστήριξη είναι ευθύνη του φορέα. Ο Κανονισμός για την ΤΝ ζητά από τον φορέα εφαρμογής να αναθέτει την εποπτεία σε πρόσωπα με «την αναγκαία ικανότητα, κατάρτιση και εξουσία, καθώς και την αναγκαία υποστήριξη» (άρθρο 26 παρ. 2).

Ε. Τι κάνει ο φορέας εσωτερικά

Οι όροι δεσμεύουν τον Ανάδοχο. Η δοκιμή όμως θα δείξει και πράγματα που αφορούν τον φορέα. Τρία βήματα που δεν χρειάζονται σύμβαση:

- **Χρόνος:** διαιρέστε τις υποθέσεις ανά ημέρα με τους Εποπτεύοντες και με τις ώρες που πραγματικά διαθέτουν. Συγκρίνετε το αποτέλεσμα με τον χρόνο προσεκτικού ελέγχου του Όρου 5.2. Αν ο διαθέσιμος χρόνος είναι μικρότερος, το αποτέλεσμα της εποπτείας έχει ήδη κριθεί.
- **Μετρήσεις:** μην μετράτε απορρίψεις ανά πρόσωπο. Όποιος ξέρει ότι μετράνε οι διαφωνίες του μαθαίνει να συμφωνεί.
- **Όριο αποδοχής:** ορίστε το Όριο αποδοχής με βάση το τι κοστίζει ένα λάθος που περνά, και σε ποιον.

Πηγές

- Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1689 για την τεχνητή νοημοσύνη, άρθρα 13 παρ. 3 περ. δ', 14, 26 παρ. 1–3, 27 παρ. 1 περ. ε'. EUR-Lex: [eur-lex.europa.eu](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202401689) (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202401689)
- Κανονισμός (ΕΕ) 2026/1744 (Digital Omnibus για την ΤΝ), άρθρο 1 σημείο 40 (νέες ημερομηνίες εφαρμογής). EUR-Lex: [eur-lex.europa.eu](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202601744) (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202601744)

- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, «Τυποποιημένες συμβατικές ρήτρες για τη δημόσια προμήθεια ΤΝ υψηλού κινδύνου» (ΤΣΡ-ΤΝ υψηλού κινδύνου), έκδοση Φεβρουαρίου 2025, και απλουστευμένες ΤΣΡ-ΤΝ. [public-buyers-community.ec.europa.eu](https://public-buyers-community.ec.europa.eu/public-buyers-community.ec.europa.eu/communities/procurement-ai/resources/updated-eu-ai-model-contractual-clauses) (<https://public-buyers-community.ec.europa.eu/communities/procurement-ai/resources/updated-eu-ai-model-contractual-clauses>)
- Ν. 4412/2016 (Α' 147), όπως ισχύει, άρθρα 54, 86, 130, 208, 219. Κωδικοποιημένο κείμενο της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ): [eadhsy.gr](https://eadhsy.gr/n4412/n4412fulltextlinks.html) (<https://eadhsy.gr/n4412/n4412fulltextlinks.html>)
- Ν. 5321/2026 (Α' 114/20.07.2026), άρθρο 21.

Παραπομπή και άδεια χρήσης

Mantzios, M. (2026). Όροι σύμβασης για ανθρώπινη εποπτεία που αποδεικνύεται (Έκδοση 1.0). UXellence. <https://doi.org/10.5281/zenodo.23058908>

© 2026 UXellence. Οι όροι διατίθενται με την άδεια [Creative Commons Αναφορά 4.0 \(CC BY 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.el) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.el>). Οι φορείς μπορούν να προσαρμόζουν και να ενσωματώνουν τους όρους στα έγγραφα των συμβάσεών τους, με αναφορά της πηγής.